

Nieuwsbrief PS Updates - Nummer 31, 2018

Nummer 31, 2018

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2018:3430](#) 17-08-2018

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2018:2981](#) 27-06-2018

Rechtbank

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2018:7890](#) 22-08-2018

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2018:3612](#) 21-08-2018

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2018:3300](#) 16-08-2018

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2018:5850](#) 15-08-2018

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2018:4940](#) 15-08-2018

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2018:6775](#) 14-08-2018

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2018:7656](#) 14-08-2018

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2018:5818](#) 08-08-2018

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2018:7395](#) 01-08-2018

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2018:5563](#) 27-07-2018

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2018:6660](#) 18-07-2018

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2018:6662](#) 18-07-2018

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2018:6273](#) 04-07-2018

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2018:6812](#) 17-05-2018

Uitspraken zonder ECLI

[Rechtbank Overijssel](#) 24-07-2018

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Rechtbank Gelderland](#) 24-07-2018

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Rechtbank Overijssel](#) 09-07-2018

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Rechtbank Noord-Holland](#) 26-07-2018

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Rechtbank Oost-Brabant](#) 01-08-2018

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[De Hangmat-jurisprudentie vervolgd.](#)

mr. Y. Bosschaart

RECHTSPRAAK

Arts heeft niet onzorgvuldig gehandeld jegens patiënt door Bio-Alcamid toe te dienen zonder antibiotica voor te schrijven terwijl eerder Aquamid was toegediend. Maatstaf redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot (arts). Rechtbank oordeelt dat de conclusie van de deskundige te veel is ingegeven door wetenschap achteraf en dat deze niet is gebaseerd op hetgeen in de periode waar het hier om gaat de stand van de wetenschap binnen de beroepsgroep van gedaagde was.

Gedaagde heeft in mei 2003 en februari 2004 aan eiseres Bio-Alcamid toegediend zonder antibiotica voor te schrijven en terwijl eerder Aquamid was toegediend. De vraag is of gedaagde dit als redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot mocht doen.

Het deskundigenbericht biedt, in aanvulling op hetgeen uit alle gedingstukken reeds bekend is, voldoende basis voor de rechtbank om tot een eindbeslissing te komen. Het gebruik en het injecteren in 2003 en 2004 van de middelen Bio-Alcamid en Aquamid is niet in strijd met hetgeen toen van een redelijk bekwaam en redelijk handelend arts mocht worden verwacht. Niet het injecteren van Bio-Alcamid (en eerder Aquamid) op zichzelf veroorzaakte een infectie, maar het bij die injecties mee inbrengen van bacteriën. Ook kan worden geconcludeerd dat het injecteren in februari 2004 van Bio-Alcamid ná de infectie van 2003, niet een handeling was in strijd met hetgeen toen van een redelijk bekwaam en redelijk handelend arts mocht worden verwacht.

De vraag die dan in het kader van een eventuele aansprakelijkheid van gedaagde nog resteert, is of hij in mei 2003 en februari 2004 de injecties mocht plaatsen zonder (profylactische) antibiotica voor te schrijven. Op grond van het deskundigenbericht luidt het antwoord daarop ontkennend. De deskundige concludeert dat sprake is van de mogelijkheid van een infectie met ernstige gevolgen, omdat het zou gaan om het inbrengen van een kunstmateriaal. Op grond van de SAWB-richtlijn moet dan antibiotica worden voorgeschreven. Ook de bijsluiter van Bio-Alcamid zou melden dat antibiotica moet worden voorgeschreven. Hoewel de

deskundige bevestigt dat het binnen de beroepsgroep niet gebruikelijk was om antibiotica voor te schrijven, komt hij naar aanleiding van het bovenstaande – mede met verwijzingen naar bronnen die recenter zijn dan 2003 en 2004 – tot de conclusie dat gedaagde onzorgvuldig jegens eiseres heeft gehandeld.

De rechtbank komt tot een andere conclusie. De conclusie van de deskundige is te veel ingegeven door wetenschap achteraf en niet gebaseerd op hetgeen in de periode waar het hier om gaat de stand van de wetenschap binnen de beroepsgroep van gedaagde was. Hieruit volgt dat niet als vaststaand kan worden aangenomen dat gedaagde bij zijn behandelingen van eiseres in 2003 en 2004 met Bio-Alcamid onzorgvuldig jegens haar heeft gehandeld. Een grond om gedaagde aansprakelijk te houden voor de door eiseres geleden en nog te lijden schade is dan niet aanwezig. De vorderingen van eiseres worden daarom afgewezen.

Met dank aan Letselschademagazine voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 01-08-2018

Zaaknummer: C/01/235921 / HA ZA 11-1432

RECHTSPRAAK

Verzoek om verzekeraar van ziekenhuis te gelasten mee te werken aan een deskundigenonderzoek naar letsel als gevolg van voetoperaties. Aansprakelijk gestelde ziekenhuis (verzekerde) is niet opgeroepen in deze procedure en daarmee is niet voldaan aan de in artikel 7:954 lid 6 BW neergelegde oproepverplichting. Poging van verzoekster om het verzuim te herstellen was niet tijdig. Volgt niet-ontvankelijkheid.

Verzoekster is in het Spaarne ziekenhuis (hierna: het ziekenhuis) geopereerd aan haar beide voeten, omdat aan beide voeten een standafwijking van de grote teen was geconstateerd. Verzoekster bleef dusdanig last houden van haar linkervoet dat zij nauwelijks nog kon lopen. Er heeft een hersteloperatie plaatsgevonden. Verzoekster heeft het ziekenhuis aansprakelijk gesteld voor de schade ten gevolge van de operaties, maar het ziekenhuis heeft de aansprakelijkheid afgewezen. Centramed is de aansprakelijkheidsverzekeraar van het ziekenhuis. Centramed heeft aangegeven geen reden te zien voor de door verzoekster gewenste medische expertise.

In deze procedure verzoekt verzoekster de rechtbank om Centramed te gelasten mee te werken aan een onafhankelijk deskundigenonderzoek op kosten van Centramed, althans een redelijke kostenverdeling te gelasten. Het ziekenhuis is niet opgeroepen in deze procedure.

De rechtbank overweegt als volgt. Op grond van het bepaalde in artikel 7:954 lid 6 BW is een benadeelde die ter zake van zijn schade door dood of letsel een rechtsvordering instelt tegen de verzekeraar daartoe slechts bevoegd indien hij ervoor zorg draagt dat de verzekerde tijdig in het geding wordt opgeroepen. Dit lijdt slechts uitzondering in het geval zoals bedoeld in lid 2 van voornoemd artikel en deze regel heeft, blijkens de memorie van toelichting bij de Wet deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade, ook te gelden in een deelgeschilprocedure. De uitzondering van lid 2 van artikel 7:954 BW doet zich naar het oordeel van de rechtbank niet voor. Vast staat dat verzoekster heeft nagelaten het ziekenhuis in het geding op te roepen en dat Centramed noch het ziekenhuis aansprakelijkheid heeft erkend. Verder is gesteld en moet worden aangenomen dat het ziekenhuis belang heeft bij de oproeping. Verzoekster heeft dan ook niet voldaan aan de in artikel 7:954 lid 6 BW

neergelegde oproepverplichting. De rechtbank is van oordeel dat de poging van verzoekster het verzuim te herstellen, door bij brief van 6 juni 2018 het ziekenhuis alsnog te attenderen op de zitting van 12 juni 2018, niet tijdig was, nog daargelaten dat de oproeping van partijen door de rechtbank dient te gebeuren. Omdat het verzoek dus niet voldoet aan de voorwaarden voor een deelgeschilprocedure, verklaart de rechtbank verzoekster niet-ontvankelijk in haar verzoek.

Ten overvloede merkt de rechtbank nog op dat de vordering van verzoekster is gebaseerd op artikel 18 van de Gedragscode Openheid Medische Incidenten (hierna: GOMA). Verzoekster heeft ter onderbouwing van haar verzoek verwezen naar de uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 22 juni 2017 (ECLI:NL:RBGEL:2017:4179). Zonder op een rechterlijk oordeel in deze zaak te willen vooruitlopen, hecht de rechtbank eraan op te merken dat niet kan worden uitgesloten dat indien verzoekster ervoor zou kiezen andermaal de route van het deelgeschil te bewandelen, in dit deelgeschil anders zou kunnen worden geoordeeld.

Met dank aan Letselschademagazine voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 26-07-2018

Zaaknummer: C/15/270600 / HA RK 18-36

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Whiplashachtige klachten na verkeersongeval. Maatstaf van plausibel klachtenpatroon. Het bestaan van de door verzoekster gestelde nekpijn, hoofdpijn, duizeligheid, slaapproblemen en snelle vermoeidheid acht de rechtbank plausibel vanwege consistente klachtenpatronen. Rechtbank acht bovendien causaal verband tussen deze klachten en ongeval aanwezig. Het bestaan van de overige door verzoekster gestelde klachten acht de rechtbank niet plausibel.

Verzoekster is in 2011 als bestuurder van een personenauto op de A9 aangereden door een andere automobilist. De automobilist die verzoekster heeft geraakt, was tegen wettelijke aansprakelijkheid verzekerd bij Achmea. Achmea heeft aansprakelijkheid voor de gevolgen van het ongeval erkend. Verzoekster heeft na het ongeval diverse klachten gekregen. In overleg tussen partijen heeft een neurologische en een neuropsychologische expertise plaatsgevonden. In deze procedure heeft verzoekster verzocht dat de rechtbank het bestaan van de zeventien door haar in het verzoekschrift genoemde klachten zal vaststellen en dat de rechtbank het causaal verband tussen het ongeval en deze klachten zal vaststellen.

De rechtbank overweegt als volgt. Er is sprake van een *whiplash associated disorder* graad 1 waarbij medisch objectieve afwijkingen ontbreken. Voor het vaststellen van het bestaan van de gestelde klachten zal door de rechtbank moeten worden beoordeeld of sprake is van een plausibel klachtenpatroon. Voor het bewijs van causaal verband is voldoende dat verzoekster met een redelijke mate van waarschijnlijkheid aannemelijk maakt dat de door haar gestelde klachten het gevolg zijn van het ongeval. De rechtbank beoordeelt vervolgens per gestelde klacht (of per groep van gestelde klachten) of deze de hiervoor genoemde plausibiliteitstoets doorstaan. Daarna zal worden beoordeeld of de rechtens relevante klachten in causaal verband staan tot het ongeval.

De rechtbank is van oordeel dat de door verzoekster gestelde pijn in de onderrug de plausibiliteitstoets niet doorstaat. Ook de vergeetachtigheid en concentratieproblemen zijn niet plausibel, nu de klachten enkel door verzoekster zijn genoemd tijdens medische onderzoeken, maar deze klachten nergens in het medisch dossier terugkomen. Ook de door

verzoekster gestelde prikkelbaarheid, de tintelingen in haar armen en benen en de piep in haar oren (tinnitus) acht de rechtbank geen plausible klachten. Ook het bestaan van de door verzoekster gestelde overgevoeligheid voor fel licht en hard geluid, haar plotselinge omvallen, de pijn en steken in haar schouders en de pijn en steken in haar borstbeen acht de rechtbank niet plausibel. Tot slot doorstaan ook de door verzoekster gestelde benauwdheid en haar angst in de auto de plausibiliteitstoets niet. De rechtbank is van oordeel dat de door verzoekster gestelde pijn in de nek, de hoofdpijn, de duizeligheid en de slaapproblemen en snelle vermoeidheid de plausibiliteitstoets doorstaan en dus als rechtens relevante klachten zullen worden aangemerkt, waarvan zal moeten worden beoordeeld of ze in causaal verband staan tot het ongeval.

Naar het oordeel van de rechtbank heeft verzoekster aannemelijk gemaakt dat de klachten in oorzakelijk verband tot het ongeval staan. Hoewel Achmea ten aanzien van enkele klachten heeft aangevoerd dat deze zouden kunnen zijn veroorzaakt door andere omstandigheden dan het ongeval, heeft zij haar verweer op dat punt onvoldoende onderbouwd. Aan Achmea kan worden toegegeven dat er in de privésituatie van verzoekster sprake is geweest van belastende omstandigheden, maar het is vaste rechtspraak van de Hoge Raad dat bij een onrechtmatige daad vanwege een overtreding van een verkeers- of veiligheidsnorm waardoor letsel ontstaat, ruime toerekening ('*take the victim as you find him*') het uitgangspunt is. De verzoeken van verzoekster worden dan ook toegewezen voor wat betreft de pijn in de nek, de hoofdpijn, de duizeligheid, de slaapproblemen en de snelle vermoeidheid.

Met dank aan Letselschademagazine voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 24-07-2018

Zaaknummer: C/05/336669 / HZ RK 18-15

RECHTSPRAAK

Advocaat die gedaagde gedurende twee jaar heeft bijgestaan in letselschadezaak vordert na vaststellingsovereenkomst tussen verzekeraar en ex-cliënt (die inmiddels een nieuwe rechtsbijstandverlener in de arm genomen had) van de verzekeraar de redelijke kosten voor de behandeling van de letselschadezaak en van de ex-cliënt het in het no cure no pay-contract overeengekomen bedrag. Vordering jegens verzekeraar afgewezen wegens gebrek aan rechtsverhouding tussen advocaat en verzekeraar; vordering jegens ex-cliënt toegewezen op grond van hetgeen is bepaald in de no cure no pay-overeenkomst.

Gedaagde 2 is in 2012 betrokken geweest bij een verkeersongeval, waarbij zij van achteren is aangereden door de heer X, die in het kader van de WAM verzekerd is bij ASR (gedaagde 1). ASR heeft de aansprakelijkheid voor het ongeval erkend. Gedaagde 2 heeft zich in haar letselschadezaak vanaf 19 februari 2014 tot 12 juli 2017 laten bijstaan door Camps. In 2015 hebben Camps en gedaagde 2 een overeenkomst op basis van een resultaatsgerichte beloning gesloten. Op 26 juli 2017 hebben gedaagde 2 en ASR een vaststellingsovereenkomst gesloten waarbij zij een door ASR te betalen schikkingsbedrag van € 5.000, minus reeds betaalde voorschotten van € 2.000, zijn overeengekomen. ASR heeft aan gedaagde 2 een slotuitkering gedaan van € 3.000. De kosten buiten rechte zijn vastgesteld op € 846,52 en zijn door ASR betaald aan Stichting Letselschade Twente Rotterdam, welke stichting inmiddels de rechtsbijstand voor gedaagde 2 verleende in plaats van Camps. ASR en gedaagde 2 hebben elkaar over en weer finale kwijting verleend.

In deze procedure vordert Camps onder andere een verklaring voor recht dat ASR op grond van artikel 6:96 BW gehouden is de redelijke kosten van Camps voor de behandeling van de letselschadezaak van gedaagde 2 ten bedrage van € 7.121,04 te betalen. In de zaak tegen gedaagde 2 vordert Camps om gedaagde 2 op basis van het gesloten no cure no pay-contract te veroordelen om aan Camps te betalen een bedrag van € 1.750 (te weten 35% van de opbrengst van de zaak).

De rechtbank begint met de beoordeling in de zaak tegen ASR. Met ASR is de kantonrechter van oordeel dat artikel 6:96 BW, op grond waarvan een vordering tot vergoeding van vermogensschade kan worden ingesteld, niet kan dienen als grondslag voor de onderhavige vordering van Camps, die strekt tot vergoeding van door hem gemaakte kosten voor het verlenen van rechtsbijstand aan gedaagde 2. Tussen Camps, als voormalig advocaat van gedaagde 2, en ASR bestaat immers geen rechtsverhouding. Die rechtsverhouding bestaat er alleen tussen gedaagde 2 en ASR. Dit zou anders kunnen liggen, indien gedaagde 2 haar vordering op ASR zou hebben overgedragen (gecedeerd) aan Camps. Gesteld noch gebleken is dat daarvan sprake is. De conclusie van de rechtbank luidt dat de vorderingen jegens ASR worden afgewezen.

In de zaak tegen gedaagde 2 heeft Camps zijn vordering op gedaagde 2 gegrond op de tussen hen gesloten no cure no pay-overeenkomst. De rechtbank overweegt als volgt. Weliswaar trad Camps ten tijde van het sluiten van de vaststellingsovereenkomst tussen gedaagde 2 en ASR niet meer op als advocaat van gedaagde 2, maar partijen zijn in de overeenkomst overeengekomen dat wanneer de overeenkomst tussentijds door gedaagde 2 wordt opgezegd, terwijl een redelijk vooruitzicht bestaat op het bereiken van een financieel resultaat, en dat financiële resultaat vervolgens wordt behaald, er vergoeding van het honorarium van Camps plaatsvindt. Veertien dagen nadat gedaagde 2 is overgestapt naar Letselschade Groep Nederland is de schikking met ASR getroffen. Dit rechtvaardigt naar het oordeel van de kantonrechter de conclusie dat er op het moment dat gedaagde 2 de overeenkomst met Camps beëindigde, een redelijk vooruitzicht bestond op het bereiken van een financieel resultaat in haar letselschadezaak. De conclusie luidt dan ook dat gedaagde 2 op grond van de op 15 oktober 2015 met Camps gesloten overeenkomst een bedrag van € 1.750 aan Camps verschuldigd is.

Met dank aan Letselschademagazine voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 24-07-2018

Zaaknummer: 6574249 \ CV EXPL 18-119

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Verzoek om veroordeling tot betaling voorschot (€ 20.000) op vergoeding van schade als gevolg van verkeersongeval in Zweden. Verzoek toegewezen voor zover dit betrekking heeft op de schadeposten ‘pain and suffering’ en (deels) ‘costs caused directly by the incident’. Verzochte voorschot ten aanzien van schadepost ‘loss of income’ afgewezen vanwege onvoldoende duidelijkheid over onder andere het ter zake geldende Zweedse recht.

X is betrokken geraakt bij een verkeersongeval in Zweden. Sindsdien heeft hij aanhoudende fysieke en psychische klachten, waarvoor hij onder behandeling is (geweest) bij diverse medische disciplines. Vast staat dat X lijdt aan een posttraumatische stressstoornis (PTSS). Forsikring heeft als verzekeraar van de heer Ö, de veroorzaker van het ongeval, aansprakelijkheid erkend. In dit deelgeschil verzoekt X om Forsikring te veroordelen aan hem een bedrag van € 20.000 te betalen als voorschot op de schadevergoeding.

Het verzoek tot bevoorschotting in het kader van de schadevergoeding is onderverdeeld in de schadeposten ‘pain and suffering’, ‘costs caused directly by the incident’ en ‘loss of income’. Niet in geschil is dat voor deze schadeposten naar Zweeds recht een vergoeding kan worden toegekend.

Naar het oordeel van de rechtbank is er aanleiding om een voorschot toe te kennen vanwege pain and suffering. De rechtbank overweegt dat het feit dat de definitieve mate van beperkingen nog niet is vastgesteld er niet aan in de weg staat dat er een vergoeding over een bepaalde periode wordt verstrekt. De vergoeding ziet immers op de tijd die is gelegen tussen het moment direct na het ongeval – waarin de mate van invaliditeit nog onduidelijk is – en het moment waarop (uiteindelijk) de mate van invaliditeit (definitief) is vastgesteld te overbruggen. Van een dergelijke situatie is in het onderhavige geval sprake. Het door X gevorderde bedrag van 48.300 Zweedse Kronen wordt dan ook als voorschot toegewezen.

Met betrekking tot de schadepost costs caused directly by the accident is de rechtbank van oordeel dat de door X opgevoerde kosten slechts gedeeltelijk voor vergoeding bij wijze van

voorschot op de schadevergoeding in aanmerking komen. De fysiokosten, de kosten van het vervoer per ambulance in Zweden en de kosten voor het aanvragen van een invalidenkaart komen naar het oordeel van de rechtbank als directe kosten voor vergoeding in aanmerking. Op de verzochte vergoeding in verband met het in rekening gebrachte eigen risico wijst de rechtbank geen voorschot toe, aangezien X dit onderdeel van de schade niet (voldoende) heeft onderbouwd. Ook de taxikosten en de kosten voor de kinderopvang komen niet voor bevoorschotting in aanmerking.

Ten aanzien van de schadepost *loss of income* is de rechtbank van oordeel dat het verzochte voorschot moet worden afgewezen. Daartoe overweegt zij dat nog niet duidelijk is in welke mate en in hoeverre X als gevolg van het ongeval wordt belet om arbeid te verrichten. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat X op het moment van het ongeval geen inkomsten verwierf en niet (voldoende) inzichtelijk is of en zo ja, op welke wijze het Zweedse recht ruimte biedt voor een voorschot op (gestelde) schade wegens waardeverlies van de onderneming en verrekening van de AOV-uitkering die X ontvangt.

De rechtbank concludeert tot veroordeling van Forsikring tot betaling van 49.800 Zweedse Kronen en € 388,90 ten titel van voorschot op de schadevergoeding.

Met dank aan Letselschademagazine voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 09-07-2018

Zaaknummer: C/08/203515 / HA RK 17-91

RECHTSPRAAK

Niet-advocaat rechtsbijstandverlener vordert betaling van facturen, onder meer te vermeerderen met een contractuele rente. Het beroep van gedaagde op dwaling omtrent het systeem van gefinancierde rechtsbijstand slaagt niet. Op een niet-advocaat rechtsbijstandverlener rust geen mededelingsplicht.

Eiseres is niet-advocaat rechtsbijstandverlener en heeft gedaagde in een arbeidsrechtelijk geschil bijgestaan. Eiseres heeft een viertal facturen aan gedaagde gezonden met een totaalbedrag van € 3.275,25. Twee facturen zijn, ondanks sommaties, (deels) onbetaald gelaten. In deze zaak vordert eiseres betaling van de twee facturen, onder meer te vermeerderen met de contractuele rente van 1% per maand.

De rechtbank oordeelt dat de overeenkomst van opdracht en de verrichte werkzaamheden niet worden betwist en dat de vordering daarmee voor toewijzing gereedligt. Het beroep van gedaagde op dwaling omtrent het systeem van gefinancierde rechtsbijstand slaagt niet. Artikel 6:228 BW is in een geval als deze niet van toepassing, omdat de door gedaagde gestelde onjuiste voorstelling van zaken niet de eigenschappen van het voorwerp van de overeenkomst of de persoon van de wederpartij betreft, maar het ontbreken van inzicht over de mogelijkheid met een derde (advocaat) een gunstigere overeenkomst te sluiten. Ook het verweer van gedaagde dat op eiseres een mededelingsplicht rust, slaagt niet. De kantonrechter is weliswaar van oordeel dat van een redelijk handelend niet-advocaat rechtsbijstandverlener mag worden verwacht dat hij een cliënt op de mogelijkheid van gefinancierde rechtsbijstand wijst als hij weet dat zijn cliënt hiervoor in aanmerking zal komen en voorziet dat de kosten van zijn dienstverlening de eigen bijdrage ruimschoots zullen overstijgen, maar dit kan niet in rechte worden vastgesteld.

Het verweer dat eiseres de werkzaamheden niet naar behoren zou hebben verricht en dat daarmee van wanprestatie sprake zou zijn, staat eveneens niet vast. Bovendien bevrijdt het bestaan van wanprestatie gedaagde niet van zijn betalingsverplichting. Hiertoe had gedaagde een beroep moeten doen op ontbinding of verrekening. Ook heeft gedaagde nagelaten te onderbouwen waarom buitenproportioneel zou zijn gedeclareerd.

Na ambtshalve toetsing gaat de rechtbank mee in het verweer van gedaagde dat de contractuele rente dermate buitensporig is dat de desbetreffende algemene voorwaarde onredelijk bezwarend is. De overeengekomen rente (12% per jaar) is aanmerkelijk hoger dan de geldende wettelijke rente (2%). Eiseres heeft geen omstandigheden gesteld die een dergelijk hoog rentepercentage in de gegeven omstandigheden kunnen rechtvaardigen. De rechtbank vernietigt het rentebeding en wijst de vordering tot betaling van de contractuele rente af.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 04-07-2018

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2018:6273

Zaaknummer: 6636126 CV EXPL 18-717

Rechters: G.M. Drenth

Advocaten: M. Rahnama'i en F.E.L. Teerling

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor poging tot zware mishandeling door tijdens het uitgaan met kracht een glas en een glazen bierpul tegen de hoofden/in de gezichten van slachtoffers te slaan. Volledige toewijzing vorderingen immateriële schadevergoeding aan slachtoffers: € 3.500, € 4.000 en € 10.000.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 22-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2018:7890

Zaaknummer: 03/700063-18, 008773-18

Rechters: B.G.L. van der Aa, M.B. Bax en C. Drent

Advocaten: P.W. Szymkowiak

Wetsartikelen: 302 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor poging tot zware mishandeling door na afloop van voetbalwedstrijd het slachtoffer tegen diens hoofd en nek te schoppen. Door benadeelde partij verzochte schadevergoeding is niet alleen gebaseerd op letsel waarvoor verdachte aansprakelijk is, maar is ook gevolg van kopstoot die het slachtoffer van een onbekende dader heeft gekregen. Verdachte kan daarom verantwoordelijk worden gehouden voor helft van de schade: toewijzing vordering tot € 1.144,49 (in plaats van € 2.288,98).

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 21-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2018:3612

Zaaknummer: 05/840504-17

Rechters: K.A.M. van Hoof, C. van Linschoten en G.J.H. Boerhof

Advocaten: U. Santi

Wetsartikelen: 302 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor ontucht met twee minderjarige jongens. Toewijzing immateriële schadevergoedingen aan slachtoffers: € 3.000 en € 2.000. Hof kent gewicht toe aan proceshouding verdachte, waarbij hij geen enkel inzicht heeft getoond in de ernst van de door hem begane strafbare feiten en hij daarvoor geen enkele verantwoordelijkheid heeft genomen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 17-08-2018

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2018:3430

Zaaknummer: 20-003714-17

Rechters: A.R. Hartmann, A.M.G. Smit en M.I.A. Schlaghecke-Bouman

Wetsartikelen: 245 Sr, 247 Sr, 248 Sr en 249 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor ontucht met meerdere kwetsbare, minderjarige jongens (leeftijden variërend van 11 tot 16 jaar). Immateriële schadevergoedingen toegewezen aan slachtoffers: bedragen variërend van € 3.500 tot € 5.000.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 16-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2018:3300

Zaaknummer: 18/830070-17

Rechters: M. Haisma, E.C.M. Wolfert en M.S. van den Berg

Advocaten: Th. Pluijter

Wetsartikelen: 244 Sr, 245 Sr en 247 Sr

RECHTSPRAAK

Aansprakelijkheid ziekenhuis ex artikel 7:462 BW in verband met tekortschieten chirurg bij aambeienbehandeling waarbij PPH-procedure is toegepast. Jegens patiënte niet voldaan aan informatie- en zorgplicht en geen sprake van informed consent in de zin van de wet. Toepasselijke artikelen 7:458 BW, 7:450 BW en 7:453 BW. Toewijzing voorschot (€ 15.000) en verwijzing naar schadestaat.

Eiseres is aan een aambeienaandoening operatief geholpen door een arts in het ziekenhuis. De arts heeft hierbij de zogenoemde PPH-procedure toegepast. Eiseres heeft na deze operatie problemen ondervonden en heeft nu last van diverse restklachten, die bekendstaan als het post-PPH-syndroom. In een tussenvonnis in deze zaak heeft de rechtbank een deskundigenonderzoek gelast. De betreffende deskundige heeft inmiddels rapport uitgebracht. In dit rapport komt de deskundige tot de conclusie dat zijn inziens de PPH-methode bij eiseres niet had moeten worden toegepast, omdat bij eiseres sprake was van een bekkenbodembedenervatie, welke diagnose preoperatief vastgesteld had kunnen worden.

De rechtbank overweegt als volgt. Op grond van de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO), zoals onder meer bepaald in artikel 7:448 BW, rust op de arts een informatieplicht jegens de patiënt. Uit de toelichting bij dit artikel volgt dat ter zake de door de arts te noemen risico's van de verwachte behandeling afhangt van de omstandigheden van het geval. Verder geldt dat de informatieplicht toeneemt naarmate het gaat om medisch niet of minder noodzakelijke ingrepen. Ook is in dit geval het toestemmingsvereiste (*informed consent*) ex artikel 7:450 BW en het bepaalde in artikel 7:453 BW ter zake goed hulpverlenerschap van belang.

De rechtbank overweegt dat met de bevindingen van de deskundige genoegzaam is komen vast te staan dat in het onderhavige geval niet geconcludeerd kan worden dat eiseres op basis van duidelijke en aldus deugdelijke informatie in de zin van artikel 7:448 BW toestemming (*informed consent*) ex artikel 7:450 BW heeft kunnen geven voor de bewuste behandeling. Vast staat immers dat de diagnose ten aanzien van de bekkenbodempatiëntiek preoperatief door de arts is gemist. Daarnaast wordt op basis van de bevindingen van de deskundige als

vaststaand aangenomen dat de door de arts bij eiseres toegepaste PPH-procedure ter behandeling van haar aambeien niet noodzakelijk was. Dat betekent dat de arts in kwestie gehandeld heeft in strijd met de norm van hetgeen een redelijk handelend en redelijk bekwaam beroepsgenoot betaamt, ook al is de verrichting ter zake de aambeien conform de hiervoor geldende richtlijnen toegepast en in technisch opzicht juist uitgevoerd. Doordat de bewuste arts jegens eiseres niet heeft voldaan aan zijn informatie- en zorgplicht én omdat geen sprake is van *informed consent*, geldt dat geconcludeerd kan worden tot een tekortkoming in de nakoming van de geneeskundige behandelingsovereenkomst waarvoor het ziekenhuis op grond van artikel 7:462 BW aansprakelijk is.

Het ziekenhuis voert een causaliteitsverweer, maar de rechtbank passeert deze betwisting als onvoldoende gemotiveerd. Indien de arts de bekkenbodempromptatie van eiseres tijdig had onderkend – dat wil zeggen vóór het uitvoeren van de PPH-behandeling – was een operatie om de bekkenbodeminufficiëntie te verhelpen, een reëler en waarschijnlijk minder ingrijpend alternatief voor de belangrijkste klachten van eiseres geweest. Temeer omdat eiseres onvoldoende weersproken heeft aangevoerd dat zij in medisch opzicht geen last had van haar aambeien. De rechtbank stelt dan ook vast dat een causaal verband bestaat tussen de normschending en de schade. De rechtbank acht voorts evident dat eiseres zowel materiële als immateriële schade heeft geleden. Eiseres vordert een voorschot van € 15.000 op de in een schadestaatprocedure te begroten schade. De rechtbank wijst deze vordering toe en verwijst ter zake van de meerdere schade die eiseres stelt te hebben geleden naar een schadestaatprocedure.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 15-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2018:4940

Zaaknummer: C/02/318995 / HA ZA 16-557

Rechters: Poerink

Advocaten: G.Z.U. Virágh en D. Zwartjens

Wetsartikelen: 7:462 BW, 7:458 BW, 7:450 BW en 7:453 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor betrokkenheid bij de zware mishandeling van twee homoseksuele mannen op het Damrak. Toewijzing immateriële schadevergoedingen aan slachtoffers: € 2.500 en € 1.500 (slachtoffer 2 heeft aan de mishandeling minder ernstig letsel overgehouden dan slachtoffer 1). Rechtbank weegt mee dat de mishandeling plaatsvond vanwege de geaardheid van de slachtoffers, hetgeen een ernstige impact op hen heeft gehad.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 15-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2018:5850

Zaaknummer: 13/650370-17 (Promis)

Rechters: G.H. Marcus, A.W.C.M. van Emmerik en A.E.M. van Loon

Advocaten: M.S. Gerson

Wetsartikelen: 302 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor zware mishandeling door met stanleymes in gezicht en op borst van slachtoffer te snijden. Ontsierende littekens. Benadeelde partij vordert € 4.000 ter vergoeding van immateriële schade, maar rechtbank houdt rekening met eigen aandeel van de benadeelde partij in de vechtpartij en wijst de vordering daarom slechts voor de helft toe.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 14-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2018:6775

Zaaknummer: 10/711007-18

Rechters: A.M.H. Geerars, A.A.T. Werner en mr. D.Y.A. van Meersbergen

Advocaten: D.J. Troost

Wetsartikelen: 302 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor poging tot doodslag door het slachtoffer met een scherp voorwerp diep in zijn hals te steken. Gedeeltelijke toewijzing immateriële schadevergoeding aan slachtoffer: € 2.500, welk bedrag overeenkomt met letselcategorie 2 van het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Benadeelde partij niet-ontvankelijk ten aanzien van post gederfde inkomsten: onevenredige belasting van het strafgeding (vanwege onvoldoende onderbouwing).

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 14-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2018:7656

Zaaknummer: 03/700429-16

Rechters: V.E.J. Noelmans, H.H. Dethmers en M.B. Bax

Advocaten: W.J.F. Geertsen en J.W.E. Luiten

Wetsartikelen: 287 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor woninginbraken. Afwijzing vordering tot immateriële schadevergoeding. Gevoelens van onveiligheid en wantrouwen zijn onvoldoende om te spreken van een ‘andere aantasting in de persoon’ als bedoeld in artikel 6:106 BW. Daarbij moet eerder worden gedacht aan psychische gevolgen waarvoor behandeling geïndiceerd is en waarvan onderbouwing van een deskundige beschikbaar is.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 08-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2018:5818

Zaaknummer: 13/669020-18

Rechters: G.H. Marcus, J.P.W. Helmonds en J. Huber

Advocaten: T.W. Gijsberts

Wetsartikelen: 311 Sr

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Werkneemster overkomt ongeval in trappenhuis van kantoorpand waarin werkgever op de 16e en 17e etage is gevestigd. Rechtbank verklaart voor recht dat de zorgplicht van de werkgever op grond van artikel 7:658 lid 1 BW zich tevens uitstrekt over de trap en het trappenhuis tussen de 16e en 17e verdieping van het kantoorpand. Oordeel over de vraag of werkgever deze zorgplicht is nagekomen valt buiten het bestek van dit deelgeschil.

Verzoekster werkte als manager business control voor financieel dienstverlener Robidus. Robidus huurde een tijd lang de 16e en 17e etage van een kantoorpand. Op een dag is verzoekster een ongeval overkomen in het trappenhuis van dit kantoorpand. Zij was op dat moment met haar laptop in haar linkerhand onderweg naar een overleg met collega's. De trap die de 16e en 17e etage met elkaar verbindt bestaat uit twee trappen met een bordes. Verzoekster is, zo heeft zij ter zitting nader toegelicht, na de eerste trap te zijn afgelopen op het bordes uitgegleden, net voordat zij de eerste traprede zou nemen, en van de tweede trap naar beneden gevallen. Daarbij is zij met haar hoofd tegen een betonnen muur geslagen. Verzoekster heeft hierdoor hersenletsel opgelopen. In dit deelgeschil verzoekt verzoekster de kantonrechter om vast te stellen dat er sprake is van een op Robidus rustende zorgplicht jegens verzoekster ten aanzien van het gebruik van de trap in het trappenhuis van het kantoorpand. Zij baseert haar vordering op artikel 7:658 lid 1 BW.

De kantonrechter overweegt als volgt. De centrale toegang van het kantoorpand gaat via liften en het trappenhuis is alleen toegankelijk voor werknemers met een druppel (sleutelsysteem). Deze druppels zijn aan het personeel van Robidus, waaronder verzoekster, ter beschikking gesteld ten behoeve van het gebruik van de trap tussen de twee verdiepingen van het kantoor van Robidus. De trap werd dan ook daadwerkelijk erg vaak door werknemers van Robidus gebruikt. Dit maakt naar het oordeel van de kantonrechter dat de zorgplicht van Robidus op grond van artikel 7:658 lid 1 BW zich tevens uitstrekt over de trap en het trappenhuis tussen de 16e en 17e verdieping in het kantoorpand. Dat traplopen een alledaagse gebeurtenis is, maakt dit oordeel niet anders. Het verzoek van verzoekster wordt dan ook toegewezen. De

kantonrechter overweegt voorts dat nu vaststaat dat verzoekster een arbeidsongeval is overkomen en zij schade heeft opgelopen in de uitoefening van haar werkzaamheden, de aansprakelijkheid van Robidus in beginsel is gegeven. Het is ingevolge artikel 7:658 lid 2 BW aan Robidus om aan te tonen dat zij de in lid 1 van dit artikel opgenomen zorgplicht is nagekomen. Mede gezien het petitum van het verzoekschrift gaat het buiten het bestek van dit deelgeschil om te beoordelen waar de zorgplicht van Robidus precies uit bestaat en of die zorgplicht is geschonden. Daarbij is bovendien van belang dat in de processtukken er nog van wordt uitgegaan dat verzoekster op de trap is uitgegleden terwijl zij ter zitting heeft verklaard op het bordes te zijn uitgegleden.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 01-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2018:7395

Zaaknummer: 6982251/EJ VERZ 18-51

Rechters: L.J. Saarloos

Advocaten: L.J.G. Derks en E. den Bos-van Berg

Wetsartikelen: 7:658 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor bedreiging en mishandeling van echtgenote. Benadeelde partij niet-ontvankelijk ten aanzien van schadeposten eigen bijdrage ziektekostenverzekering, kosten fysiotherapie en herinrichtingskosten voor het huis. Toewijzing immateriële schadevergoeding aan benadeelde partij: € 2.000.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 27-07-2018

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2018:5563

Zaaknummer: 13/701458-18

Rechters: R.A.J. Hübel, A.P. Sno en A.E.M. van Loon

Advocaten: C.G.J. van Oppen en J. van Oppen

Wetsartikelen: 300 Sr, 302 Sr en 304 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling van moeder en zoon voor het medeplegen van wederrechtelijke vrijheidsberoving en poging zware mishandeling. Vordering benadeelde partij niet-ontvankelijk wegens onvoldoende onderbouwing.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 18-07-2018

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2018:6662

Zaaknummer: 10/691182-17

Rechters: N. Doorduijn, S.N. Abdoelkadir en E.B.J. van Elden

Advocaten: L.A. Middelkoop

Wetsartikelen: 282 Sr en 302 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling van moeder en zoon voor het medeplegen van wederrechtelijke vrijheidsberoving en poging zware mishandeling. Vordering benadeelde partij niet-ontvankelijk wegens onvoldoende onderbouwing.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 18-07-2018

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2018:6660

Zaaknummer: 10/700482-17

Rechters: N. Doorduijn, S.N. Abdoelkadir en E.B.J. van Elden

Advocaten: J.C. Sneepp

Wetsartikelen: 282 Sr en 302 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor zware mishandeling en openlijke geweldpleging door op straat het (voor verdachte onbekende) slachtoffer in diens wang, oor en arm te snijden met een mes. Hof schat de omvang van de immateriële schade op € 5.000, maar kan vordering slechts toewijzen tot een bedrag van € 3.875 nu dit het door de benadeelde partij gevorderde bedrag is. In het bijzonder is gelet op de ernst van het geweldsdelict en de grote, opvallende, buitengewoon ontsierende littekens in gezicht en op bovenarm van slachtoffer.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 27-06-2018

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2018:2981

Zaaknummer: 23-004642-15

Rechters: J.J.I. de Jong, M.J.A. Plaisier en R. Kuiper

Wetsartikelen: 141 Sr en 302 Sr

RECHTSPRAAK

***Strafrecht. Veroordeling voor ontucht met stiefdochter. Volledige
toewijzing vordering benadeelde partij ter vergoeding van immateriële
schade: € 12.000.***

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 17-05-2018

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2018:6812

Zaaknummer: 10/732027-17

Rechters: V.M. de Winkel, W.A.F. Damen en S.E.C. Debets

Advocaten: A.C. van 't Hek

Wetsartikelen: 247 Sr

ANNOTATIE

De Hangmat-jurisprudentie vervolgd.

mr. Y. Bosschaart

Uit het Imagine-arrest van de Hoge Raad volgt dat artikel 6:179 BW geen risicoaansprakelijkheid vestigt jegens personen die de hoedanigheid van medebezitter van het dier hebben. In die zaak was sprake van een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven. Aan het Hof Den Haag is de vraag voorgelegd of de rechtsregel uit het Imagine-arrest ook geldt wanneer de aansprakelijk gestelde medebezitter van het dier beschikt over een koetsiersverzekering. In deze annotatie wordt het arrest van het hof vergeleken met de beschikking van de rechtbank in deze zaak en wordt besproken of de omstandigheden van het geval een ander oordeel dan in de Imagine-zaak rechtvaardigen.

1. Inleiding

Uit het *Hangmat*-arrest (HR 29 januari 2016, ECLI:NL:HR:2016:162, NJ 2016/173, m.nt. T. Hartlief) volgt dat de bezitter van een gebrekkige opstal uit hoofde van artikel 6:174 BW ook aansprakelijk is voor schade die als gevolg van dit gebrek wordt geleden door een andere medebezitter. In het *Imagine*-arrest heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de rechtsregel uit het *Hangmat*-arrest niet geldt in geval van aansprakelijkheid voor dieren. Artikel 6:179 BW vestigt geen aansprakelijkheid jegens personen die de hoedanigheid van medebezitter van het dier hebben (HR 8 oktober 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM6095, NJ 2011/465, m.nt. T. Hartlief). In de eerstgenoemde zaak beschikte de aansprakelijk gestelde over een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren en in de laatstgenoemde zaak beschikte de aansprakelijk gestelde over een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven. In een recent arrest laat het Hof Den Haag zich uit over de vraag of de rechtsregel uit het *Imagine*-arrest ook geldt indien de aansprakelijk gestelde medebezitter van het dier beschikt over een koetsiersverzekering. Over deze vraag heeft de Rechtbank Den Haag reeds geoordeeld bij beschikking van 22 november 2016. In deze annotatie ga ik in op de feiten, het procesverloop en de grieven en bespreek ik puntsgewijs het oordeel van het hof, waarbij ik dit oordeel vergelijk met het oordeel van de rechtbank. Ik sluit af met een conclusie.

2. Feiten en procesverloop

Appellante en geïntimeerde zijn in gemeenschap van goederen gehuwd. Tot de gemeenschap van goederen behoort een paard dat getraind is om als trekpaard voor een koets te lopen. Appellante beschikt over een koetsiersbewijs. Tijdens een koetsritje, tezamen met de dochter van het echtpaar, is het paard onrustig geworden, waarna geïntimeerde op verzoek van appellante naast het paard is gaan lopen met de bedoeling het paard te kalmeren. Geïntimeerde is door het paard tegen een stilstaande auto aangeduwd, waarna de koets over de benen van geïntimeerde is gereden. Het rechterbeen van geïntimeerde is hierbij verbrijzeld en moest – na vier jaar behandeling en revalidatie – uiteindelijk tot boven de knie worden geamputeerd.

Geïntimeerde heeft de koetsiersverzekeraar van appellante aansprakelijk gesteld en heeft daarbij aangevoerd dat het feit dat appellante medebezitter is van het paard er niet aan afdoet dat zij de volledige door hem geleden schade dient te vergoeden. Het beroep van de verzekeraar op het *Imagine*-arrest gaat niet op, omdat de verzekering in de onderhavige zaak niet kleeft aan het bezit van het dier, maar aan de hoedanigheid van koetsier. De rechtbank heeft de redenering van geïntimeerde gevolgd en geoordeeld dat appellante als koetsier aansprakelijk is voor de door geïntimeerde geleden schade. Bij vonnis van 6 september 2017 heeft de Rechtbank Den Haag verlof verleend voor het instellen van tussentijds appèl tegen de beschikking in het deelgeschil van 22 november 2016 van deze rechtbank. De koetsiersverzekeraar heeft hoger beroep ingesteld.

3. De grieven

De verzekeraar betoogt dat het oordeel van de rechtbank in strijd is met het *Imagine*-arrest van de Hoge Raad en dat de rechtbank ten onrechte voor recht heeft verklaard dat appellante aansprakelijk is voor het letsel van geïntimeerde en dat geïntimeerde een direct vorderingsrecht heeft jegens de verzekeraar. De verzekeraar voert aan dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de koetsiersverzekering in de onderhavige zaak verschilt van de aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven in de *Imagine*-zaak, terwijl het in beide zaken om een ‘gewone’ aansprakelijkheidsverzekering gaat. De schadelijgende medebezitter van het dier wordt geacht bekend te zijn met het potentiële gevaar van de eigen energie van dat dier en deze dient zijn potentiële schade zelf te verzekeren. Verder voert de verzekeraar aan dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat geïntimeerde zijn echtgenote niet aanspreekt in haar hoedanigheid van (mede)bezitter van het paard, maar in haar hoedanigheid van koetsier. Enkel haar hoedanigheid van bezitter van het paard kan haar onder omstandigheden aansprakelijk maken voor schade die het dier veroorzaakt, terwijl de hoedanigheid van koetsier juridisch niet relevant is.

4. De aard van de aansprakelijkheid

Het hof stelt voorop dat de eerste prejudiciële vraag in het *Imagine*-arrest aldus is beantwoord dat artikel 6:179 BW geen risicoaansprakelijkheid vestigt jegens personen die de hoedanigheid van medebezitter van het dier hebben en dat in de onderhavige zaak sprake is van dezelfde vorm van risicoaansprakelijkheid. Het hof kent hierdoor mijns inziens terecht gewicht toe aan de aard van de aansprakelijk. De aard van de aansprakelijkheid is immers een van de factoren die ertoe hebben geleid dat de Hoge Raad in het *Hangmat*-arrest tot een ander oordeel is gekomen dan in het *Imagine*-arrest. De rechtbank is volledig voorbijgegaan aan het belang van de aard van de aansprakelijkheid voor het oordeel van de Hoge Raad in het *Imagine*-arrest en het feit dat de vordering zowel in de onderhavige zaak als in de *Imagine*-zaak is gebaseerd op de risicoaansprakelijkheid van artikel 6:179 BW.

5. De hoedanigheid van de aansprakelijk gestelde partij

Geïntimeerde voert aan dat appellante wordt aangesproken in haar hoedanigheid van koetsier en niet in haar hoedanigheid van medebezitter, waardoor het beroep van de verzekeraar op het *Imagine*-arrest niet opgaat. De rechtbank heeft geïntimeerde op dit punt in het gelijk gesteld. Het hof oordeelt dat de stelling dat appellante wordt aangesproken in haar hoedanigheid van koetsier niet redengevend is, omdat geïntimeerde de vordering enkel op de kwalitatieve aansprakelijkheid van artikel 6:179 BW heeft gebaseerd en geen beroep heeft gedaan op schuldaansprakelijkheid vanwege een fout bij het als koetsier besturen van de aanspanning waarvan het paard deel uitmaakte. Ik sluit mij op dit punt aan bij het oordeel van het hof. Daaraan wil ik nog toevoegen dat het zwaartepunt in de genoemde arresten van de Hoge Raad vooral lijkt te liggen bij de hoedanigheid van de benadeelde, terwijl dit in het oordeel van de rechtbank juist lijkt te liggen bij de hoedanigheid van de aansprakelijk gestelde. In de genoemde arresten heeft de Hoge Raad overwogen dat beoordeeld dient te worden of aan het relativiteitsvereiste is voldaan. Dit vereiste betreft de vraag of de geschonden norm strekt tot bescherming van de benadeelde, de geleden schade en de wijze van ontstaan van de schade (Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-IV 2015/129). Bij het relativiteitsvereiste staan derhalve de benadeelde en de door deze geleden schade centraal. Door te oordelen dat de onderhavige zaak verschilt van de *Imagine*-zaak, omdat de aansprakelijk gestelde niet wordt aangesproken in haar hoedanigheid van medebezitter, maar in haar hoedanigheid van koetsier, heeft de rechtbank het zwaartepunt dus ten onrechte gelegd bij de hoedanigheid van de aansprakelijk gestelde (zie ook mijn annotatie bij de beschikking van de Rechtbank Den Haag van 22 november 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:14755, JA 2017/32).

6. De aard van de verzekering

Hoewel de rechtbank onderscheid heeft gemaakt tussen de aansprakelijkheidsverzekering

voor bedrijven in de *Imagine*-zaak en de koetsiersverzekering in de onderhavige zaak, oordeelt het hof dat ook de aard van de verzekering in de onderhavige zaak geen ander oordeel rechtvaardigt dan het gegeven oordeel in de *Imagine*-zaak. In beide zaken is immers sprake van een aansprakelijkheidsverzekering. Dat in de onderhavige zaak sprake is van een beperkte verzekerde hoedanigheid, doet daaraan niet af. Bovendien kennen ook andere aansprakelijkheidsverzekeringen, zoals de aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven, een beperking ten aanzien van de verzekerde hoedanigheid. Ook ten aanzien van dit punt kan ik mij vinden in het oordeel van het hof. Mijns inziens benadrukt het hof terecht dat in beide zaken sprake is van een aansprakelijkheidsverzekering. Voor uitkering op basis van de koetsiersverzekering is evenals voor uitkering op basis van een andere aansprakelijkheidsverzekering vereist dat aansprakelijkheid wordt aangenomen, terwijl de Hoge Raad nu juist heeft willen voorkomen dat bij een vordering op grond van artikel 6:179 BW aansprakelijkheid van een medebezitter jegens een medebezitter wordt aangenomen. De rechtbank heeft derhalve ten onrechte overwogen dat een voor het oordeel cruciaal verschil met de *Imagine*-zaak gelegen is in het feit dat de aanspraak in de onderhavige zaak geschiedt op basis van een koetsiersverzekering en niet op basis van een aansprakelijkheidsverzekering. Van belang is immers niet waarin beide verzekeringen van elkaar verschillen, maar juist het feit dat beide verzekeringen met elkaar gemeen hebben dat aansprakelijkheid moet worden aangenomen om tot dekking te kunnen komen en dat de Hoge Raad het aannemen van aansprakelijkheid op basis van artikel 6:179 BW van een medebezitter jegens een medebezitter heeft willen voorkomen. Bovendien wijst de Hoge Raad in het *Imagine*-arrest op de mogelijkheid het risico op andere wijze te verzekeren, waarbij de Hoge Raad bewust de ongevallenverzekering (een *first party*-verzekering) als voorbeeld noemt. In geval van een *first party*-verzekering is voor dekking immers niet vereist dat aansprakelijkheid wordt aangenomen, zodat het in het voorgaande uiteengezette probleem bij die verzekering niet speelt (zie ook mijn annotatie bij de beschikking van de Rechtbank Den Haag van 22 november 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:14755, JA 2017/32).

7. Een bijzonder (verzekerd) risico?

Het hof overweegt dat, voor zover geïntimeerde heeft bedoeld te betogen dat het hier gaat om een bijzonder (verzekerd) risico, te weten het gevaar van deelname aan het wegverkeer, dit hem evenmin kan baten. In het *Imagine*-arrest heeft de Hoge Raad immers geen beslissend onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën van verzekerde risico's die verbonden kunnen zijn aan het bezit van een dier, zoals deelname aan het wegverkeer of het houden van een dier in gezinsverband. Aangezien de Hoge Raad in het *Imagine*-arrest geen aanknopingspunten heeft gegeven voor een uitzondering op de rechtsregel uit dat arrest in verband met een bijzonder verzekerd risico, sluit ik mij ook op dit punt aan bij het oordeel van

het hof. Bovendien geldt, ongeacht of het dier in gezinsverband wordt gehouden of wordt gehouden voor de deelname aan het wegverkeer, dat de medebezitter geacht wordt bekend te zijn met het risico op schade als gevolg van de eigen energie van het dier en dat van deze medebezitter kan worden verwacht dat deze zijn potentiële schade zelf verzekert.

8. Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank en doet de zaak zelf af. De door geïntimeerde in het deelgeschil gevorderde verklaring voor recht wijst het hof af. Vanwege de tussen partijen gemaakte afspraken, maakt de verzekeraar geen aanspraak op een proceskostenveroordeling, zodat het hof een proceskostenveroordeling achterwege laat. Naar het oordeel van het hof zijn er in de rechtsoverwegingen van de Hoge Raad in het *Imagine*-arrest geen aanknopingspunten te vinden die meebrengen dat in de onderhavige zaak, anders dan in de *Imagine*-zaak, wel aansprakelijkheid van appellante jegens geïntimeerde zou bestaan. Zoals ik in het voorgaande uiteengezet heb, sluit ik mij volledig aan bij het oordeel van het hof. Met het *Imagine*-arrest heeft de Hoge Raad mijns inziens niet bedoeld onderscheid te maken tussen verschillende soorten aansprakelijkheidsverzekeringen, maar juist beoogd in algemene zin tot uitdrukking te brengen dat artikel 6:179 BW geen aansprakelijkheid vestigt jegens personen die de hoedanigheid van medebezitter hebben.